

Αφηγητής: ετεροδιηγητικός – παντογνώστης, με μηδενική εστίαση. Ωστόσο, σε κάποια σημεία μιλά σε α' πρόσωπο, σαν ένας απλός παρατηρητής των γεγονότων, γνωρίζοντας όμως λιγότερα από τους ήρωές του.

Αφηγηματικοί τρόποι: αφήγηση, περιγραφή

Γλώσσα: απλή, καθημερινή, που πλησιάζει τον προφορικό λόγο (ζωντάνια, παραστατικότητα) και με αρκετούς ποδοσφαιρικούς όρους (αληθοφάνεια, ρεαλισμός)

Ύφος: απλό, ζωντανό, παραστατικό, χιουμοριστικό

Εκφραστικά μέσα: Μεταφορές, παρομοιώσεις

Τόπος: Αντίπαρος

Χρόνος: καλοκαίρι

γραμματική αφήγηση

Θεματικές ενότητες: είναι ευδιάκριτες στο κείμενο.

Η περιγραφή του ματς (πραγματικού και φανταστικού) είναι ζωηρή. Γενικά, αν και η πλοκή είναι απλή, η δράση είναι έντονη.

Θέμα: η ψυχική δοκιμασία του Δαμιανού που απορρίπτεται – λόγω ηλικίας – από τον ποδοσφαιρικό αγώνα και βιώνει έντονα τα συναισθήματα της απόρριψης, της αδικίας, αλλά και του πληγωμένου του πατριωτισμού.

Βασική ιδέα: το παιχνίδι ως μέσο ικανοποίησης της ψυχικής ανάγκης για προβολή και αναγνώριση των ατομικών ικανοτήτων.

Επιμέρους ιδέες: 1) τα ομαδικά αθλήματα ως μέσο σύσφιξης φιλικών σχέσεων, 2) η παιδική ψυχολογία και κυρίως οι αρνητικές επιπτώσεις μιας απόρριψης, 3) ο ρόλος της παιδικής φαντασίας ως μέσου εκτόνωσης επιθυμιών και απογοητεύσεων.

Δαμιανός: έχει πάθος με το ποδόσφαιρο. Έχει εμπιστοσύνη στις ποδοσφαιρικές του ικανότητες, θέλει να προβληθεί στους ξένους και στους ντόπιους, που όμως δεν τον παίρνουν στα σοβαρά λόγω ηλικίας. Για τους μεγάλους το παιχνίδι είναι διασκέδαση, χαλάρωση από την καθημερινή ένταση και τις έγνοιες. Αγωνίζονται για τη νίκη της ομάδας τους, αλλά δεν παθαίνουν σαν το Δαμιανό που βλέπει το ματς σοβαρά και όχι σαν ερασιτεχνική απασχόληση. Το πάθος του είναι μεγάλο, αλλά πιο μεγάλη είναι η απογοήτευση που αισθάνεται λόγω της απόρριψής του από την ομάδα. Η αντίδρασή του να οδηγήσει την ομάδα του σε μια φανταστική ήττα είναι παιδιάστικη, αλλά αποκαλυπτική της ψυχικής του έντασης, του θυμού του και της εκδικητικής του διάθεσης. Η εκτόνωση γίνεται επίσης με παιδιάστικο τρόπο, βρίσκοντας διέξοδο – όπως όλα τα παιδιά – στη φαντασία. Η εκδικησή του είναι μοναχική, αλλά δεν εμποδίζει την άγρια χαρά και ικανοποίησή του. Αποδεικνύεται, έτσι, ότι οι δικοί του δεν είχαν και τόσο άδικο να τον θεωρούν μικρό κι ανώριμο για ένα «διεθνές» ματς.

Η άγρια χαρά αλλά και η μοναξιά της εκδικησής του, η οποία δηλώνεται ήδη από τον τίτλο ως «Η εσχάτη των ποινών», υπογραμμίζουν την υπονομευτική του αντίδραση απέναντι στην ελληνική ομάδα. Ο συγγραφέας επιλέγει να συνδέσει αυτή τη στάση και τη χρονική στιγμή του Δαμιανού με τον επίσης μοναχικό περίπατο της Σιλόνια. Ντόπιος και μικρή εργαζόμενη μετανάστρια, αποστασιοποιημένοι από την κοσμοπολίτικη ζωή της καλοκαιρινής Αντίπαρου, αντιπροσωπεύουν μια δική τους παιδική, προσωπική και κοινωνική εκδοχή της ζωής.

Συναισθήματα Δαμιανού: λαχτάρα, απογοήτευση, απόρριψη, επιθυμία εκδίκησης, άγρια χαρά, ικανοποίηση.

«Διεθνές» στοιχεία: ξένοι τουρίστες, κυρίως Σουηδοί, με μεγάλη οικειότητα με τους ντόπιους (απογευματινά ματς). Είναι, όμως, ιδιαίτερη περίπτωση τουριστών. Δεν είναι από τους αδιάφορους, που απομονώνονται στα ξενοδοχεία για να απολαύσουν τον ήλιο και τη θάλασσα, καθώς επιδιώκουν φιλικές σχέσεις με τους ντόπιους. Σ' αυτό βοηθά και η φιλόξενη στάση των ντόπιων. Υπάρχουν, επίσης, οι ξένοι που έρχονται για εργασία. Στοιχεία κοσμοπολιτισμού αποτελούν και τα κέντρα διασκέδασης με ξενικά ονόματα: Sunset, Time...

Σχέση ντόπιων – ξένων: φιλική και ισότιμη. Φαίνεται από την καθημερινή διοργάνωση αγώνων μεταξύ τους. Η μεροληψία του διαιτητή υπέρ της ελληνικής ομάδας παρουσιάζεται περισσότερο με διάθεση χιουμοριστική, παρά για να θίξει το τοπικιστικό πνεύμα (που υπάρχει βέβαια) αλλά είναι αθώο και αναγκαίο, ώστε να δημιουργηθεί το απαραίτητο ζωηρό κλίμα της αντιπαράθεσης ανάμεσα στις δυο ομάδες.

Ερωτήσεις:

Σελ. 166, ερωτήσεις 1 – 4

Να βρείτε 5 μεταφορές και 5 παρομοιώσεις.